

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonalkozó felszólalások inté-
zendők.

Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hónapra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér!

Hirdetések
Kiadóhivatalban fogadhat-
ók el. Azonkívül az ország-
hirdetési irodákban.

Megjelent vasár- és ünne-
pnapok kivételével minden nap
élelő 5 órakor

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 261. szám.

Csütörtök, november 14.

A jövedelmi adó.

— nov. 14.

A hivatalos lap legutóbbi száma közli a pénzügyminiszter utasítását a jövedelemadóról szóló törvény végrehajtása tárgyában. Ez a törvény (1909:X t.-c.) adórendszerünkbe egy egészen új adót illeszt be, a tisztán személyes jellegű jövedelemadót, mely a polgároknak bármely forrásból eredő és már egyszer megadózott jövedelmét adó alá vonja. Ez az új adó azonkívül még a létminimumot és a progresszivitást is meghonosítja adózáunkban, amennyiben a 800 koronás jövedelmet adómentes létminimumnak deklarálja és az adókulesot progresszive, vagyis az adóalap emelkedéséhez képest mind nagyobbodóan állapítja meg.

Az adózás igazságosságát egyéb tekintetben is megközelíteni iparkodik az új jövedelemadó. Megszünteti ugyanis a külföldi magyar típusát, aki magyarországi jövedelmét a külföldön költi el, anélkül, hogy saját országának belőle haszna lehetne. A törvény ugyanis kimondja, hogy Magyarország területéről származó összes jövedelmei után a külföldön lakó magyarok is jövedelemadót fizetnek. Eddig csak a föld- és a házadó terhelte ezeket a külföldi magyarokat. A külföldi állampolgár is összes jövedelme után jövedelemadót fizet, ha legalább egy évig egyfolytában Magyarországon lakik. A létminimumot csak természetes személyek élvezik, jogi személyek: társaságok, egyesületek, alapítványok a 800 koronán aluli jövedelmük után is fizetnek jövedelemadót, sőt a törvényhatóságok és községek is, valamint az egyházak és vallásfelekezetek egyházi szervezetei és az egyházközösségek is.

A kincstár roppant komolyan és szigorúan veszi mindennemű jövedelem megadóztatását és ezért a jövedelemhez hozzászámíttatja az adózóval közös háztartásban élő családtagok jövedelmét is. Ellenben humánus és szociális gondoskodást árul el a törvény azzal, hogy az adótétel mérsékletét megengedi többgyermekes családfentartóknál. Ugyanis amennyiben az összjövedelem nem haladja meg a 800 koronát, két vagy három családtag után egy fokozattal, négy vagy több csalá-

ládagnál két fokozattal mérsékli az adó-alapot.

Az adókules progresszive van megállapítva, 800 korona adóalaptól kezdve 116.000 korona adóalapig 0,6%-tól 4,8%-ig, 120.000 koronán felül 5% az adó kulesa. Az adó kivetése vallomás alapján történik és aki elmulasztja vallomását beadni, 10.000 koronánál kisebb adóalap után 1%-át, 10.000 koronás adóalapon felül 4%-át fizeti büntetési pótlékul. Ez a pótlék abban az esetben, ha az adózó vallomását felhívás ellenére be nem adja, 4%, illetve 10—20%. Az új jövedelemadó január hó 1-én lép életbe.

Önálló gazdasági népiskolák hivatása.

— nov. 14.

Az állam anyagi jólétének alapfeltétele, hogy az adózó polgárok s így ezek legnagyobb része a termelők jó vagy legalább rendezett anyagi viszonyok között éljenek. Ezen kulturális fejlődéshez szükséges tényezők nagy része ma már megvan.

A gyors és kényelmes közlekedési eszközök megnyitásával terményeink részére a külföldi versenyei és piaci is megnyíltak.

Eme verseny következtében természetesen — ha a termények ára az utolsó években emelkedett is — a viszonyok nálunk alig, vagy egyáltalán nem javultak.

A rohamosan fejlesztett gyári iparunk pedig még évtizedek múltán sem lesz képes oly mértékben a munkáskezet igénybe venni az elsősorban hivatott agrár vidékeken, hogy az annyiszor bölcsejében ringatott gazdasági népoktatásunk javaslatát háttérbe szoritana. Mert a folyon emelkedő munkabérek, a kisbirtokos osztály rohamos szaporodása megérlelték azt az elvet, hogy azt a gazdagenerációt, mely hivatott a jövőben apai örökét fejleszteni s amelyből a jövő kis- és közép-birtokososztálynak kisarjadzása remélhető, oly demokratikus oktatásban és oly gazdasági intelligenciával rendelkezik, mint a nyugati államok hasonló gazdaközössége.

S ez nem nézetek reaktrojárásával, hanem egy bizonyos határig terjedő egyetemes gazdasági intelligenciának elsajátításával érhető el. Aminek átadására nagyrészt az „önálló gazdasági népiskolák” hivatottak.

Az elemi népiskolának hat osztályát végzett ismétlő tanköteleseknek a reál-tárgyak ismétlésszerű felolvasása mellett a mezőgazdaság és kertgazdaság, szőlő és borászat, nemkülönben az állattenyésztés és más mezőgazdasági ágak ismertetésében úgy elméleti mint gyakorlati uton oly oktatást nyújt, hogy azok szülőiknek hasznos és ügyes segítőjük, idővel pedig

értelmes kisgazdák és jó gazdaasszonyokká legyenek.

Célja tulajdonképpen a gazdasági kulturát — melytől a lakosság anyagi jóléte függ — fejleszteni, erősíteni, továbbá az ifjú gazda-nemzedéket nevelni, a haladás iránt való érzéket felkölteni és ezt a szellemet a család és szülői házhoz bevinni.

Ezen kitűzött célnak elérésére szolgál az iskola három évfolyama alatt mindkét nembeli gyermekeknek — külön osztályban és külön munkacsoporthoz az elméleti tanításon kívül — vagyis szorgalmi időn kívül — az iskola gazdasága, kert, szőlő, faiskola és gyümölcsös parcellái, különféle állattenyésztése, gép és eszközei, gyűjtemény és könyvtára stb.

A fenti intenciók vezessék az intéző köröket az iskola felállításában, mert csak ily alapon lehet a gazdasági szakismeretet a jövő nemzedék vértörébe mielőbb átvenni.

Mert a nagybirtokosnak kedvezőbb a helyzete, mert nagyobb tőkével rendelkezven, neki megadatik a mód, hogy tanulhasson, illetve gyermekét taníthassa és így gazdaságát a kor követelményeinek megfelelően és helyesen belterjessebbé tegye. Amde a kisbirtokosnak helyzete sokkal kedvezőtlenebb, mert községének határán kívül tőkearányainak megváltoztatása nélkül nagyobb áldozatot nem hozhat kockázat nélkül.

Ily alpra fektetve ezen vidék gazdasággenerációjának továbbképzését, a statisztika adatai nem lesznek oly megdöbbentőek és az anyag, mely az iskolát elhagyja, a konzervatívizmus köntösből kivetkőzve, bizonyos szempontokból oly adóalany lesz, mely szakismeretével és tőkével a spekulatív gazdálkodásnak azt a nemét fogja időről-időre alkalmazni, mely helyi viszonyai között a legnagyobb jövedelmet biztosítja.

A tőkenélküli, de ismeretekkel rendelkező pedig megtalálja az utat megélhetésének biztosítására, anélkül, hogy vándorbotot fogna és az új világ részévé tartana.

Berndl Sándor
gazd. szaktanító.

HIREK.

— **Erzsébet királyné emlékezete.** November 19-ikén lesz boldogemlékü Erzsébet királynőnk névünnpje. Ebből az alkalomból november 19-ikén d. e. 10 órakor ünnepies gyászistentisztelet lesz a róm. kath. plébánia-templomban, amelyre hivatalosak a hatóságok, testületek és egyesületek.

— **Esküvő.** Stassik Zaida, hoverszki dr. Stassik Ferenc ügyvéd leánya kedden, e hó 12-ikén tartotta esküvőjét Budapesten Boné Rudolf cs. és kir. tart. huszárhadnagyval és mérnökkel, fülöp-daróczi és gardonyi Boné Géza cs. és kir. kamarás, johannita lovag és kir. közigazgatási biró özvegyének, literáti és fogh-tüi Foghtüi Vilmának fiával.

Napi sütőképesség 10.000 kgr.

Eckstein Samu kenyérgyára **Nagybecskerek**

Ajánlja az elismert legjobb minőségű tót házkenyeret, u. m.: rozs, fehér és burgonya kenyeret
különként 28 fillérért

Tisztelettel Eckstein Samu.

Napi sütőképesség 10.000 kgr.

1283—53

Napi sütőképesség 10.000 kgr.

— **Izraelita istentisztelet.** A nagy-beckereki izr. templomban a péntek esti istentisztelet délután 4 órakor kezdődik.

— **Allitáskötelesek összeírása.** A városi főjegyzői hivatal, mint a városi katonai nyilvántartó hivatal közli, hogy az 1892-, 1891. és 1890. évben született állitáskötelesek összeírás végett a városi főjegyzői hivatalban november hó végéig bezárólag föltétlen jelentkezzenek. A jelentkezést indokolatlanul elmulasztókat 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik.

— **Adomány.** Menczer Lipót és neje 6 koronát, azonkívül pedig egy igénybe nem vett terítékért 4 koronát küldtek a Gyermekbarát-egyletnek, melynek pénztárosa ezután nyugtázza az adományt.

— **Halálozás.** Mint Temesvárról jelentik, D a d á n y Jenő temesmegyei nagybirtokos ott tegnap meghalt. Az elhunyt, akinek családja torontálvármegyei származása s 1872-ben vették meg a gyűlvézi birtokot, élénk szerepet játszott Temes megye társadalmi életében s széles körben közkedveltségnek örvendett. Halalát neje, született Damaszkín Margiton kívül kiterjedt család és rokonság gyászolja.

— **Köszönet.** Freund Berta urnó (Bécs) 10 koronát adományozott egyletünk céljaira, mely nemes adományért ezután is halás köszönetet mond Winter Katalin, a nagybeckereki izr. nőegylet elnöknője.

— **A kereseti adó ismertetése a kamara által.** Az eddig érvényben volt I. és III. osztályu kereseti adó helyébe lépő általános kereseti adót az érdekeltség még főbb vonásaiban sem ismeri, jóllehet a vonatkozó törvények már a jövő év január 1-én életbe lépnek. A temesvári kereskedelmi és iparkamara az alája tartozó osztályok tájékoztatására utmutatót dolgozott ki, amely tömören összefoglalva a kereseti adóra vonatkozó legszükségesebb tudnivalókat tartalmazza. A kamara a füzetet a Temes-, Torontál- és Krassó-Szörénymegyében működő ipari és kereskedelmi szervezeteknek küldi meg kiosztás végett, Temesvárott pedig ingyen rendelkezésre bocsátja minden évégett hozzá forduló kereskedőnek és iparosnak.

— **A nagybeckereki péksztrájk.** A nagybeckereki péksztrájk ügyében, amely még változatlanul áll, a sztrájkoló munkások részéről a következő sorok közlésére kértek föl bennünket:

T. Szerkesztőség! Péksztrájk Nagybeckereken cím alatt a munkaadók egy ayilatkozatot küdtek be önökhöz, melyben azon sirnak, hogy nem teljesítik a munkások követeléseit, mert máskülönben tönkre mennének. Ők t. i. nem akarják a sütemény árát felemelni és így nem tudnak a munkások követeléseinek eleget tenni, mert már ugyis rosszul állanak (szegények!) s a sütemény ára ma is olyan, mint évtizedekkel ezelőtt. Hogy a mesterek ebben a nyilatkozatban nagyon távol vannak az igazságtól, már az is bizonyítja, hogy habár a sütemény ára olyan mint évtizeddel ezelőtt volt, elfelejtették mondani, hogy a sütemény sokkal kisebb is, mint azelőtt és azt is elfelejtették mondani, hogy ma 70%-kal dolgoznak. Ami pedig a munkásoknak követeléseit illeti, elhiheti a nagyközönség, hogy nem azért teszi, mert nem tud a jómódtól hová lenni. A legjobb munkás fizetése 25 korona hetenként. Ebből a 25 koronából egy nőtlen munkás fizet 14—16 koronát ebéd, vacsora és lakásért. Hozzá kell most még számítani betegsegélyzöt s egyéb más szükséges kisebb kiadásokat, akkor kiderül, hogy legfeljebb 4—6 korona marad ruházkodásra és más szükségletre. Ez azonban csak a nőtlen munkás kiadása. Mi van a nős munkással? Számítsuk csak az étkezésre szükséges 14 koronának kétszeresét egy munkásnál, akinek többtagu családja van. Ugyebár az 28 korona, ami már 3 koronával több kiadás a fizetésénél. Miből teremti meg a többit? A családos munkás tehát csak úgy tengetheti valahogy az életét, ha feleségét munkába küldi, gondozatlanul maradt gyermekeit pedig kiteszi az utcának, vagy pedig folyton a munkaadó előlegéből él, amely aztán rabszolgává súlyesztí. Már ez is eleget mond követeléseink jogossága és méltánylása mellett, nem is szólván arról, hogy a munkaidő túlhoszu: 12 óra, mely-

ben 2 óra pihenés van, de olyan piszkos ágyak állanak rendelkezésünkre, hogy nem is merünk benné pihenni. A bánásmód meg olyan, hogy még beszélni sem akarunk róla. És most kérjük a nagyközönséget, hogy mondjon bírálatot arról, hogy jogosak-e a követeléseink vagy nem? Tisztelettel a sztrájkoló sütőmunkások nevében: Lung Mátyás.

— **Vasuti baleset Oroszlámosnál.** Könnyen végzetessé válható vasuti baleset történt tegnap éjjel után Oroszlámos állomás közelében. A Budapestről tegnapelőtt este nyolc órakor elindult személyvonat Szegeden egyesült a Budapestről két órával később elindult gyorsvonattal s Szegedről már mint személyvonat folytatta útját Temesvár felé. Oroszlámos állomását elhagyva a 10. sz. személyvonat egyik Pulmann-kocsija hirtelen kiklott és keresztben megállt a sínpáron. A kocsi tengelye eltört és ez okozta a kiklást, ami nem kis ijedelmet keltett az álmukból felriadt utasok között, akik hanyat-homlok rohantak ki a kocsikból. A kiklás következtében a vonalon alkalmazott Westinghouse-fék elszakadt, minek következtében a kiklott kocsi mögött robogó öt kocsi is hirtelen erős zökkenéssel megállt. Emberéletben nem esett kár, csupán a forgalom szenvedett közel egy óras fennakadást. A kiklott kocsi, valamint a mögötte levő öt kocsi utasai állottak a vonat első részébe és a vonat ötvenhét pernyi késéssel folytatta útját Temesvár felé, ahová félhat óra helyett félhat órakor érkezett meg a kettészakadt vonat.

— **Halál az idegenben.** Tegnapelőtt este Csernyén, a Knapp Gáspár vendéglőjében megszállt egy 60—65 éves kereskedelmi utazó, kit reggel halva találtak ágyában. Az orvos megállapította, hogy az idős embert szívszélhűdés érte. Kiletét nem tudják s kis holmijában erre nézve semmi nyomravezető adat sincs.

— **Véres táncmulatság.** A kisörszi nagykocsmában vasárnap este táncmulatság volt s annak természetes folytatásaképpen verekedés következett, melynek folyamán Czamalga Imre fiatal legényt véresre szurkálták. Czamalga súlyos sérüléseivel bevitték a nagyszentmiklósi kórházba, hol tegnap éjjel meghalt. Az ismeretlen tettes után széleskörű nyomozás folyik.

— **Tizenégy éves falurossza.** Valkány községnek már hosszabb idő óta valóságos réme egy 14 esztendő parasztsuhanc, névszerint Opris Tódor. Ez a gyerek uton uftélen belekötött mindenkibe elannyira, hogy meglett emberek is félve tértek ki az utjából. Opris Tódor tegnapelőtt reggel berontott a valkányi községi iskolába, kezében egy nyitott budlibicska s a halálra rémült apró gyerekek közül három minden ok nélkül összeszurkált. A sivalkodásra megjelent tanító sem merte a vérengző kölyköt lefogni, hanem a község házára futott segítségért s csak az onnan elősiető községi rendőrök tudták Opris Tódort ártalmatlanná tenni. A fiatal gonosztevőt bevitték a kikindai fogházba s megindították ellene az eljárást.

— **Meztelen ember az éjszakában.** Nagykikindáról írják: A mult esős éjjelen az utcára vetődött járó-kelőnek különös látványosságban volt része. A mokri ut végén a kocsiuton alapos esőben egy meztelen alak ballagott. A szokatlan látvány a késő éjjeli órákban is csakhamar számos bámulót hozott össze, kik közül valaki a meztelen alakban felismerte Berár Alexa helybeli földmivest. Amikor Berárt lefogták, hogy hazavigyék, dühöngeni kezdett s alig lehetett megfékezni. A már idős ember régóta elmebajos, az utóbbi időben pedig sűrűn megtörtént, hogy környezetét meg akarta gyilkolni. A rendőrkapitányság Berárt mint közveszélyes őrültet a győri elmeógyógyintézetbe szállította.

— **Öngyilkos elmebeteg.** Mint Csókáról jelentik, ott a napokban ifj. Kurtics Mátyás ottani lakos sógorának Csánár Istvánnak házában a padlás gerendáján fölakasztotta magát. Kurtics levelet hagyott hátra hozzátartozóinak, melyben bejelenti öngyilkosságát. A szerencsétlen fiatalemberen az elmebaj jelei mutatkoztak az utóbbi időben, öngyilkossága előtti éjjel is hirtelen felkelt azzal, hogy halottas házba kell menni virrasztani s hozzá-

tartozói alig bírták otthon tartani. Másnap éjjel aztán öngyilkossá lett.

— **A szomszédok.** Véres eset történt a temesmegyei Kistopoly községben. Egy odaváló ember perpatvarból kifolyólag megölte a szomszédját. Bogdán József és Bányás Péter szomszédok voltak. Tegnapelőtt reggel a két szomszéd feleségei valami csekélység felett összevesztek, a veszekedésbe beleavatkozott Bogdán is s min negyedik hadakozó Bányásné anyja is ott volt. A veszekedés befejeztével a Bányás-familia kénytelen volt visszavonulni s e feletti mérgében vetette oda a fiatal asszonyt:

— Majd kaptok, ha a uram hazajön!

Az ura nem jött haza mindjárt, künn volt a határban. Az asszony érte ment és elpanaszolta neki az esetet. Bányás Péter a felesége és anyosa bántalmazása miatt haragra lobbant, besietett a faluba, berontott Bogdán lakásába s szó nélkül leszurta a családja támadóját. Bogdán szíven találva holtan bukott a padlóra, a gyilkos pedig elsietett a község házára s ott önként jelentkezett. A gyilkos szomszédot letartóztatták.

TAJÉKOZTATÓ.

Az *inguenes olvasóhelyiség és könyvtár* nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

A *fürdő* (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5—7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybeckereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölköznek.

November 21., 22., 23. és 24. Nagybeckereki országos vásár.

Művészet, irodalom.

** **Berliner Residenz-ensemble.** Néhány német színész „Berliner Residenz ensemble” elnevezés alatt körutazik most Magyarországon s hozzánk is eljöttek több vendégjátékra. Tegnap este kezdtek meg nálunk vendégszereplésüket a „Kilometerfresser” című német bohózzattal. A társulat amolyan másod, harmadrangu színészekből áll, akiknek erőssége, mesterségük rutinosa tudása és hogy jól összetanultak néhány darabot s így összevágó, gördülő előadást tudnak nyújtani. Egyebekben a művészethez igen kevés közik van. A darab is, amit előadtak, másodrangu tipikus német bohózat, amely azt, aki nevetni akar, megneveteti. Ilyen együttesben azonban olyan gyöngye komika, mint aki Winonc asszony szerepét játszotta, nálunk lehetetlen volna. A közönség különben nem nagyon kritizált, hanem mulattott a fejtetőre állított bolondságokon.

Ma este a társulat „Die Welt ohne Männer” című bohózatot adja, holnap pedig Bernstein Tolvaját.

(*) **Konc János és Kiss Gyula hangversenye.** Bizonyára még emlékeztében él a nagybeckereki hangversenylátogató közönségnek Konc Jánosnak és Kiss Gyulának tavaly decemberben tartott hangversenye, mely a tavalyi hangverseny-esték közül talán egyike volt a leg-sikerültebbeknek. A két fiatal művész az idén is tart hangversenyt Nagybeckereken és pedig december hó 7-ikén este a Kaszinó-társulat nagytermében. A hangverseny iránt, melynek részletes programját legközelebb adjuk közre, már is nagy az érdeklődés, ami a legszebb bizonyossága a két művész tavalyi hangversenye sikerének.

TÁVIRATOK.

A balkáni háború.

A csataldzsai ütközet. — Törökország fegyverszünetet kér. — Az albán kérdés. — Szerb vádaskodás egy konzulunk ellen. — A tőzsde.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A csataldzsai nagy ütközet még mindig folyik. Pozitív hírek nem érkeznek róla, de nem lehet valami kedvező a törökök helyzete, mert fegyverszünetet kérnek. Monarchiánk és Szerbia között a helyzet szintén változatlan az albán kérdés dolgában, mert Szerbia még nem válaszolt monarchiánknak. Ugy látzik, hogy előbb szövetségeseivel tárgyal s majd csak azután válaszol, ami mégis jobb és alaposabb megfontolást jelent.

Mai jelentéseink egyébként a következők:

A csataldzsai ütközet.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: Mint a „Times“ jelenti, azok a tegnapi híteleseknek jelzett hírek, hogy a bolgárok Csataldzsánál áttörték volna a török védővonalat, nem felelnek meg a valóságnak. A török derékhadak még nem voltak ütközetben s tegnap is csak az előőrsek csatározottak.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyi jelentések szerint a csataldzsai ütközet keményen folyik. A törökök állása nem kedvezőtlen. A törökök szárazföldi operációját két oldalról a flotta támogatja.

A Reichspost jelentése szerint a törökök makacs kitartással küzdenek, de azért észrevehető, hogy ellenállásuk gyöngül. Sulyosbitja helyzetüket, hogy a táborban kolera pusztít s tegnap is ötszáz megbetegedés történt, köztük számos halál.

Törökország fegyverszünetet kér.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Reutter-ügynökség mai konstantinápolyi jelentése megerősíti, hogy a török kormány utasította Nazim pasát, hogy fegyverszünet érdekében lépjen érintkezésbe a bolgár főparancsnokkal.

Szentpétervári és berlini jelentések azt is mondják, hogy Konstantinápolyban Kiamil pasa már érintkezésbe is lépett a fegyverszünet megbeszélésének előkészítése érdekében az ottani bolgár követség első dragománjával.

Az albán kérdés.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Monarchiánk föltételeire Szerbia még eddig nem válaszolt, amit annak tulajdonítanak, hogy Szerbia érintkezésbe lépett ezirányban szövetségeseivel s ezeknek álláspontja után adja meg a választ. A helyzet így változatlan, bár a kombinációk a helyzet békés megoldására a diplomácia körében élénken folynak. Így legujabban három alternatíváról beszélnek: 1. Szerbia kap egy dalmát kikötőt használati joggal. 2. Kaphat egy montenegrói kikötőt vasuti összeköttetéssel, vagy 3. egy albán kikötőt, de anélkül, hogy e fölött szuverénitása lenne, sem pedig albán területet nem nyer.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma Budapestre érkezett Ismail Kemal albán vezér, aki kijelentette, hogy a balkáni népek mind halálos ellenségei az albánoknak s az albánok

sohasem fognak belenyugodni abba, hogy a szerbek albán kikötőt kapjanak.

Szerb vádaskodás egy konzulunk ellen.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A szerb kormány utasítására tegnap megjelent Szerbia itteni követe a külügyminiszteriumban és Prohászka prizrendi konzulunk visszahívását követelte, mert a konzul a szerbek bevonulásakor szolgaszemélyzetével háza tetejére vonult s onnan állítólag lövöldözött a szerbekre. A követet a külügyminiszterium osztályfőnöke fogadta s kijelentette, hogy a hihetetlenül hangzó vád ügyében a legszigorubb vizsgálatot indítják meg, ha azonban a vád nem felelne meg a valóságnak, akkor a szerb követtel szemben fognak legszigorubbban eljárni. Erre a kijelentésre a szerb követ sietve eltávozott.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szombathelyről sürgönyzik, az itteni gépfegyverosztály utasítást kapott, hogy azonnal menjen Bruckba, ahol a gépfegyverosztályokat egy esetleges katonai demonstrációra összpontosítják.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, tegnap nagyszámu török menekülőt szállítottak a tengeren egy tutajon. A tutaj utközben fölborult és kétszáz ember a vízbe fullt.

A török kormányra különben nagy feladatot ró a menekültek elhelyezése és ellátása, mert mintegy 120 ezer menekülőről kell gondoskodni.

A tőzsde.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ugy a bécsi, mint a budapesti értéktőzsdén az irányzat szilárd. Déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő: Magyar Hitel 796, Osztrák Hitel 608, Koronajáradék 84.50 Jelzáloghitelbank 417, Leszámitoló Bank 513, Hazai Bank 284, Magyar Bank 539, Rimamurányi 702, Salgótarjáni 717, Közúti Vasut 659, Villamos Vasut 391.

Az ellenzéki kupaktanács.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az ellenzék tegnapi értekezletében, jobban mondva kupaktanácsában beigazolta, hogy külpolitikánk ellen való oppozíciójának semmi sulya nincs és tisztán azon alapszik, hogy ellenezzon mindent, amit a kormányon lévő tényezők helyesnek tartanak. A jó urak kikötőket adományoztak, új Balkán-térképet szerkesztettek és annyi tájékoztatással és felületességgel szóltak hozzá a legnagyobb problémákhoz, hogy gyülekezésüket a parlamenti intézmény leszállítása nélkül nem szabad többé ellenparlamentnek nevezni. Nincs arra példa, hogy például Bulgáriában hangok hallatszanának vagy hallatszottak volna Törökország mellett, Oroszországból sem hangzik lelkesedő hang Magyarországgal és Ausztriáért. Lesújtóan szomorú, hogy éppen Magyarország a kivétel, ahol pártoló szó hangzik az érdekeinkkel szembehelyezkedő törekvések mellett s ahol egyes politikusok odáig mennek, hogy rosszalják a mi becsületes politikánkat, hogy szószóli vagyunk politikai barátunk, Románia óhajainak. Az ellenzéki külügyi vita valóban nem érdemes rá, hogy az ország odafigyeljen a szónokaik beszédeire.

A delegációk.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A magyar delegáció hadügyi és tengerészeti albizottságának

ipari albizottsága ma délelőtt Chorin Ferenc elnöklésével ülést tartott, amelyen a tengerészeti szállításokat tárgyalta.

Verekedés az angol parlamentben.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, az angol parlament tegnapi ülésén, mikor a kormány eltávozott, a képviselők összeveszték s általános verekedés támadt. Az angol parlamentben étvizedek óta nem volt ilyen botrány.

A spanyol miniszterelnök temetése.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Madridból sürgönyzik, a meggyilkolt Canalejas miniszterelnököt tegnap délután temették el őrjátszót mellett. A temetésen résztvett a király is, aki gyalog ment a halottas kocsis után.

A német birodalmi bank kamatlábemelése.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, a német birodalmi bank a leszámítási kamatlábat 5-ről 6 százalékra, a lombard-kamatlábát pedig 6-ról 7 százalékra emelte.

TŐZSDE.

(Arak 50 kilogrammonkint.)

Buza (áprilisra)	11.85
Rozs (áprilisra)	10.46
Zab (áprilisra)	10.88
Tengeri (májusra)	7.88

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1912. évi október hó 1. napjától.

ÉRKEZIK.		óra	perc
Nagybecskereki pályaudvarra.			
Temesvár—Versec—Zsombolyáról délelőtt		9.23	
Pancsováról délután		7.04	
Budapest—Szegedről reggel		6.20	
Budapest—Szegedről délután		3.15	
Szegedről délelőtt		9.34	
Budapest—Nagykikindáról este		9.21	
Szécsányból este		6.40	
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.			
Zsomb.—Versec—Alibunár—Temesvárról este		8.16	
Módosról reggel		6.30	
Pancsováról reggel		8.23	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel		8.23	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4.10	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9.34	
Szécsányból este		6.29	
INDUL.			
Nagybecskereki pályaudvarról.			
Pancsovára délelőtt		8.10	
Pancsovára este		7.27	
Szeged—Budapestre reggel		7.20	
Szeged—Budapestre délelőtt		11.27	
Szeged—Budapestre este		7.27	
Szegedre délután		1.17	
Szeged—Nagykikinda—Budapestre reggel		6.21	
Karlovára délelőtt		10.00	
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.			
Zsombolya—Temesvár—Versec délután		4.15	
Temesvár—Versec—Antalfalva—Pancsova—Alibunárra reggel		3.33	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2.26	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11.55	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5.25	
Módosra reggel		6.35	
Zsombolyára délelőtt		10.59	

Két járforgalmu

vegyeskereskedés

egy a Melencei-utcában és egy a Temesvári-utcában, bőven el látva árukkal, pálinka kiméréssel

azonnal eladó.

Tudakozódni lehet;

Deutsch Márton

fűszerkereskedésében

Nagybecskerek, Gabona-tér.

huzott drótszállal, kb. 75% áram megtakarítás.
TÖRNETLEN!
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
 Budapest, VI., Teréz-körút 36. 1171-53

1790—1912. szám. 1288—1

Árverési hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy f. hó 20-án d. e. 11 órakor 3 db 3—5 éves községi magyar fajta bikát nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett eladunk.

Kelt Orlódon, 1912 november hó 12-én

A község előljárósága.

8289—1912. tkvi szám. 1274—1

Árverési hirdetmény kivonat.

Az antalfalvai kir. járásbírósa mint tkvi hatóság az 1881. évi LX. t.-c. 144. és 146. §-ai alapján dr. Stern Lázár nagybecskerei ügyvéd által képviselt özv. Lapadat Draga mint kiskoru Lapadat Olga t. és t. gyámja alsóaradi lakos végrehajtó javára 226 korona 50 fillér eddigi, ezáltal 20 korona 50 fillérben megállapított és a még felmerülő költségek behajtása céljából Sokarda János és neje Sokarda Flóra ujozori lakosok ellen, az antalfalvai kir. járásbírósa terül-téhez tartozó és Ujozora községben levő és az ujozori 2967. sz. tkvben felvett:

75 hrsz. 192 □-öl kertre 45 korona,
 26. hrsz. 172 □-öl szőlőre 70 korona,
 320 □-öl házhelyre 75 korona,

az ujozori 4957. számú tkvben felvett:
 II. d. 197. hrsz. 1 hold 200 □-öl II o szántóra 346 korona,

az ujozori 3453. sz. tkvben felvett:
 III. d. 17. hrsz. 1 hold II. o. szántóra 308 korona és

az ujozori 5793. számú tkvben felvett:
 80. hrsz. 1 hold 400 □-öl II. kaszálóra 182 korona kikiáltási árban az árverést elrendeli. Az Ujozora községhez tartozó nyilvános árverésre határnapul az 1912. évi december hó 20. (huszadik) napjának d. e. 9 óraját tűzi ki.

Az árverési feltételeket, melyek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál és Ujozora község előljáróságánál megtekinthetők, a következőkben állapítja meg:

1. Az árverés alá kerülő ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlan az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár felénél, egyéb ingatlan pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adható.

2. Az árverezni szándékozók az 1908. XLI. t.-c. 21. §-ának második bekezdésében felsorolt jogosultak kivételével tartoznak az árverés alá kerülő ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy a kormány által óvadékképeseknek nyilvánított és az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy pedig annak a bíróságnál bírói letétbe történt előleges áthelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni.

3. Az, aki az árverés alá bocsátott ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig azonnal kiegészíteni, ha pedig ennek a kötelezettségének eleget nem tett, ígérete figyelmen kívül marad és az 1908. XLI. t.-c. 25. §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezésnek megfelelően haladéktalanul folytatandó árverésben részt nem vehet.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság. Antalfalván, 1912. évi október hó 12-én.

Dr. Varga s. k., kir. járásbíró.

Két szobából álló butorozott garçon lakás kiadó

Deák Ferenc-utca 7. sz. a.

1286-32

776—1912. vhtó szám. 1285—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a perlaszi kir. járásbírósnak 1912. évi 268/1. számú végzése következtében dr. Váraly Imre nagybecskerei ügyvéd által képviselt Pivarszki Istvánné javára 240 kor. s. jar. erejéig 1912. évi október hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 650 koronára becsült következő ingóságok u. m.: kukorica és sertések nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbírósa 1912. évi V. 268/2. számú végzése folytán 240 kor. tökéletesítés, ennek 1907. évi szept. hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/8% váltó-díj és eddig összesen 128 kor. 76 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Bótoson, adós lakásán leendő megtartására 1912. évi november hó 23-ik napján délelőtti fel 12 óraja határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-c. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Perlaszon, 1912 évi november hó 5. napján.

Szecske Lajos kir. bir. végrehajtó.

Riessner kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb folytonégő.

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betüzeléssel egész télen ég, mi által a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betüzelés megtakaríthatik

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó.

Gázömlés vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség, különösen a szoba alsó légrétegeiben is

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal vaskereskedésében az arany kaszához Nagybecskerek, Hunyadi-utca 606/37. 1020—x 54

Parfümeria.

A legfinomabb bel- és külföldi illatszerek Ibolya és gyöngyvirág parfüme. dekája 60 f. Treffe, róza, Oponax, Chypre, reseda, széna, pacsuli illat, dekája 60 fillér.

Ideal, Vera Violetta, Princesia, Rose de France, Crab-Apple stb., dekája 1 kor. Finom szobaillat, dekája 8 fillér, üvegeje 1 korona és 1 korona 50 fillér.

Kölni víz, literje 4 kor., üvegeje 1, 2, 3 kor.

Doboz és üvegekben az összes divatos francia s egyéb parfümök.

Finom toilette szappanok, púderek és arckrémek. Fogkefék, fogpépek és szájrizek, fésűk, hajkefék, tükrök, hajfestékek és hajbetétek. Finom angol creppe méterje 60 fillér.

Hajápolási s egyéb toilette cikkek nagy választékban jutányosan kaphatók

Kovács Sándor drogériájában
 Nagybecskerek.

Telefonszám 43. 1179-112 Telefonszám 43.

Antalfalvai járás főszolgabirájától.

6119—1912. kig. szám. 1276—32

Árlejtési hirdetmény.

Az antalfalvai járási utbizottság kezébe utalt ár-ködi Berzava fahíd tatarozásának szüksége merülve fel. A körülbelül 13000 korona értékű tatarozási munka biztosítására árlejtési hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen munkálat teljesítésére vállalkoznak, hogy írásbeli zárt ajánlatukat 1912. évi december hó 15-ig hivatalomnál nyújtsák be

Az ajánlatokat 1912 évi december hó 16-án d. e. 11 órakor fogom hivatalos helyiségemben felbontani

Az utbizottság fentírja magának a jogot az ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlati összegre, szabadon választani

A vállalati munka 1913. év május hó 31-ig átadandó.

Vállalkozó köteles a munkát úgy végezni, hogy a hidon a közlekedés huzamosabb ideig fennakadást ne szenvedjen.

A vállalati munka egy évi jótállás mellett lesz kiadva.

Vállalkozó köteles a vállalati összeg 10%-át Antalfalva község pénztárába mint járási utipénztárába biztosítékképpen befizetni

A vállalati összeg a teljesített munka műszaki felülvizsgálása után vállalkozónak nyomban ki lesz fizetve, míg a biztosíték a jótállási év leteltével lesz kiadva.

A részletes előmérieti költségvetés hivatalomban betekinthező.

Antalfalva, 1912. évi november hó 8-ik napján

Zsiross, főszolgabiró.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Vegyen a fiának egy

kötött öltönyt!

elegáns tartós és higienikus.

!! Aki egyszer próbálta, többé mást nem vesz. !!

Ugyszintén fiú és leány **Sweater** mindenféle szín- és nagyságban.

35—48.39

Wehner György

férfi és női divatáru czég, Nagybecskerek.